

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงทราบถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ภัยธรรมชาติ และความเดือดร้อนที่ราษฎรต้องเผชิญ เนื่องจากลักษณะของแม่น้ำปากพนัง มีระดับท้องน้ำอยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเลและมีความลาดชันน้อย เมื่อน้ำจืดทางด้านต้นน้ำมีปริมาณน้อย ทำให้น้ำเค็มสามารถรุกเข้าเข้าไปในแม่น้ำปากพนังและลำน้ำสาขา ตอนใต้ของกลุ่มน้ำปากพนัง ยังมี “พรุควนเคร็ง” ซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มขนาดใหญ่ มีน้ำท่วมขังตลอดปี มีสารไฟโรที่อยู่ในชั้นดินทำให้ดินมีสภาพเป็นกรด และปัญหาน้ำเปรี้ยว ราษฎรไม่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรได้ รวมทั้งน้ำเน่าเสียจากการเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำไหลลงในลำน้ำต่าง ๆ จนไม่สามารถนำน้ำไปใช้ในการเพาะปลูกได้ กลายเป็นปัญหาที่ขัดแย้งระหว่างชาวนาข้าว และชาวนากุ้งอีกด้วย อุทกภัยเป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของกลุ่มน้ำปากพนัง ที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน เนื่องจากมีปริมาณฝนตกมาก แต่พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นพื้นที่ลุ่มราบเรียบ มีความลาดชันน้อย ประกอบกับภาวะอุทกภัยมักจะเกิดในช่วงน้ำทะเลหนุนสูง ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำออกสู่ทะเลได้ เกิดภาวะน้ำท่วมทำความเสียหายให้แก่พื้นที่เพาะปลูก และพื้นที่ชุมชนเมืองเป็นบริเวณกว้างขวาง โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชดำริในการฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังแก่อนุชนกที่เกี่ยวเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และการฟื้นฟูระบบการเกษตร เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น ให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินอย่างยั่งยืน มีการนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำมาใช้ และมีการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นเป็นการสร้างรายได้ และเพื่อเผยแพร่ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกรและชุมชน แบบมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทรัพยากรที่ดินอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้น้อมนำแนวพระราชดำริมาใช้ในการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ให้แก่ราษฎรในโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) โดยมีวิสัยทัศน์ “พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ สิ่งแวดล้อมสมดุล ประชาชนมีความสุข ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวทางในการดำเนินการ

นับแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จขึ้นครองราชย์ พระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการ ทรงห่วงใย และทรงคำนึงถึงประโยชน์สุขของอาณาประชาราษฎร์เป็นสำคัญ โดยมีพระราชประสงค์ที่จะสนองพระราชปณิธานในสมเด็จพระบรมชนกนาถ ด้วยการสืบสาน รักษา และต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เข้าร่วมบูรณาการตามโครงการเพื่อเป็นการสนองงานตามพระราชดำริ และนโยบายของรัฐบาล รับผิดชอบให้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชี และพัฒนาให้เกษตรกรมีความสามารถจัดการวางแผนด้านการประกอบอาชีพของตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางบัญชี จึงได้จัดทำโครงการสอนแนะนำทำบัญชีรับ – จ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง เพื่อให้มีความรู้สามารถแยกประเภทรายรับและรายจ่ายและคำนวณต้นทุน กำไรของการประกอบอาชีพแต่ละประเภทอาชีพได้อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่โครงการลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๓,๐๐๐ คน ประกอบด้วย

ที่	จังหวัด	เป้าหมาย
๑	นครศรีธรรมราช	๒,๘๖๐
๒	พัทลุง	๘๕
๓	สงขลา	๕๕
รวม		๓,๐๐๐

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่เป้าหมาย ดำเนินการ

๔.๑.๑ การดำเนินการก่อนอบรม

(๑) สํารวจกลุ่มเป้าหมายเพื่อแยกกลุ่มเป้าหมายตามศักยภาพในการทำบัญชี แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ จัดทำบัญชีไม่ได้ และ กลุ่มที่ ๒ จัดทำบัญชีได้

(๒) จัดทำแผนอบรม/สอนแนะนำ และแจ้งให้กลุ่มเป้าหมายทราบ

(๓) มอบหมายผู้รับผิดชอบโครงการ/ข้าราชการ/อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี เพื่อทำหน้าที่อบรม/สอนแนะนำ กำกับและติดตามการจัดทำบัญชี และชักจูงการปฏิบัติงาน

๔.๑.๒ การอบรม/สอนแนะนำการจัดทำบัญชี อบรมการจัดทำบัญชีและบันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูลตามแบบที่กำหนด ไตรมาส ๑ – ๒ ดังนี้

อบรมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ จัดทำบัญชีไม่ได้ อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ จำนวน ๒,๓๖๖ คน

กลุ่มที่ ๒ จัดทำบัญชีได้ สอนแนะนำการวิเคราะห์บัญชีต้นทุนอาชีพ จำนวน ๖๓๔ คน

๔.๑.๓ สร้างเกษตรกรต้นแบบ ๑% ของกลุ่มเป้าหมายที่ทำบัญชีได้ และจัดทำรายงานส่ง กองประสานงานโครงการพระราชดำริ

๔.๑.๔ การกำกับแนะนำและติดตามผลการจัดทำบัญชี

(๑) กำกับแนะนำ/ติดตามการจัดทำบัญชี โดยครูบัญชี ๕๐% ของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมกับบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกการกำกับแนะนำและการติดตามผลการจัดทำบัญชี ไตรมาส ๒ – ๔ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ จัดทำบัญชีไม่ได้

กลุ่มที่ ๒ จัดทำบัญชีได้

(๒) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

๔.๒ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๘ และ ๙ ดำเนินการดังนี้

(๑) อบรมครูบัญชี จำนวน ๖๐ คน โดย สตท. ๘

(๒) ติดตามประเมินผลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่ ตลอดจนประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และบันทึกข้อมูลของเกษตรกรในระบบฐานข้อมูลตามแบบที่กำหนด ไตรมาส ๓ - ๔

(๓) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการตามแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

๔.๓ กองประสานงานโครงการพระราชดำริ ดำเนินการดังนี้

- (๑) กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานของโครงการฯ
- (๒) สนับสนุนเอกสาร แบบพิมพ์ สมุดบัญชี และคู่มือ
- (๓) รวบรวม/วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อปรับปรุงพัฒนาโครงการให้บรรลุเป้าหมาย
- (๔) ติดตามประเมินผล (รวบรวม/วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อบริหารโครงการ)
- (๕) สรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๖. ผู้ดำเนินการ

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๘. งบประมาณโครงการ

งบประมาณจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรในโครงการสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางบัญชี

๑๐. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

เชิงปริมาณ : จำนวนกลุ่มเป้าหมายตามโครงการฯ ได้รับการฝึกอบรมสอนแนะนำการจัดทำ

บัญชีจำนวน ๓,๐๐๐ คน

เชิงคุณภาพ : ร้อยละ ๗๐ ของกลุ่มเป้าหมายตามโครงการพระราชดำริ มีความรู้ความเข้าใจในการ

จัดทำบัญชี

ร้อยละ ๑๔ ของกลุ่มเป้าหมายโครงการพระราชดำริที่ผ่านการฝึกอบรมสามารถ

จัดทำบัญชีได้/วิเคราะห์บัญชีได้

ร้อยละ ๓๐ ของกลุ่มเป้าหมายที่วิเคราะห์บัญชีได้สามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้

เพื่อพัฒนาอาชีพ